

SOK TAG VAN UGYAN, DE EGY TEST*

1Kor 12,20

Pál apostol a Korintus városi keresztény gyülekezetet második misziói útja során, ott tartózkodásának hosszabb ideje alatt alapította. Néhány évvel később a gyülekezetben sok megoldásra váró kérdés merült fel. Ezért adott a Bibliában olvasható nagyszerű levelében a gyülekezetnek olyan utasításokat, amelyek ma, közel kétezer esztendő múltán is nagy bölcsességről és végtelen szeretetről tanúskodnak.

Ebben a levélben az apostol összehasonlítást tett az általa alapított és fokozatosan erősödő többi gyülekezetek között és hangsúlyozta, hogy számos gyülekezet van ugyan, de azok mind ugyanazon egy test alkotórészei és mind egymáshoz tartoznak.

Amit Pál apostol mondott, érvényes ma is. Ha sok vonatkozásban különböznek is egymástól a vallásfelekezetek, a Lélek ereje mindnyájukat egybekapcsolja. Mert amint alapigénk mondja, sok tag van ugyan, de egy test.

Pál apostol ezzel a kérdéssel kapcsolatban a korintusi gyülekezetnek ezt írta: „A szem nem mondhatja a kéznek vagy a fej a lábnak: semmi szükségem nincs reád.“ Ellenkezőleg, az apostol jelfogása szerint a testnek azok a részei, amelyek a legerőtlenebbnek látszanak, szintén nélkülözhetetlenek, és amelyeket a test legtisztességtelenebb tagjainak tartunk, azoknak nagyobb tisztességet kell tulajdonítanunk.

Az apostol így folytatja: Isten szerkesztette egybe a testet, az alábbvalónak nagyobb tisztességet adván, hogy ne legyen meghasonlás a testben, hanem ugyanazon mértékben gondoskodjanak egymásról a tagok. És ha szenved egy tag, együtt szenvednek a tagok mind, ha pedig tisztesség éri az egyik tagot, vele együtt örülnek a tagok mind.

A mai napon én, feleségemmel, Carrollal együtt nagy örömmel és mély meghatottsággal veszek részt ezen az istentiszteleten. A gyülekezet lelkésze megtisztelt minket meghívásával és szerető figyelmességével, és mi, a szó legszentebb értelmében, mint egy nagy családnak a tagjai, itt ma köztetek itthon érezzük magunkat. Hivatalos és személyes baráti üdvözléseket hoztunk magunkkal mindazoknak a hittestvéreinknek a részéről, akik az angliai unitárius egyházhoz tartoznak. Mi angol unitáriusok többi testvéreinkkel együtt szerte a világon egy testet, egyetlen nagy lelki, szellemi, vallási közösséget alkotunk.

El szeretném mondani, hogy feleségem és én azóta, hogy három esztendővel ezelőtt az erdélyi unitárius egyház több gyülekezetében látogatást tettünk, itt élő unitárius testvéreinkkel együtt szenvedtünk. Szendőtünk, amikor a televízió és rádió híradásain keresztül azokról a szörnyű tervekről értesültünk, amelyek otthonaitokat és egyházaitokat veszélyeztették és a szerető lélekközösségeket szét akarták tépni; szen-

* Elhangzott augusztus 26-án a dicsőszentmártoni templomban tartott istentiszteleten; fordította dr. Kovács Lajos.

vedtünk és aggódtunk szellemi és valláserkölcsi értékeitek megmaradásáért; aggódva értesültünk arról, hogy anyagi vonatkozásban mennyire kellett olyan dolgokat nélkülöznotök, amelyek Angliában természetes, minden embernek szóló valóságok; szenvedtünk, amikor tehetetleneknek éreztük magunkat a pusztítás hullámainak közeledő veszélyeivel szemben.

Ugyanakkor politikai és emberieségi mivoltunkban minden időben igyekeztünk a világ következményére hatást gyakorolnunk. Elsősorban azonban szívünkkel, gondolatainkkal és imádságainkkal éreztük magunkat hozzátok közel. Az utóbbi években meghatódott érzésekkel idéztük újra meg újra emlékezetünkbe azt a melegséget és őszinte vendégszeretetet, amelyet 1987-ben több gyülekezet meglátogatásakor unitárius testvéreink részéről élveztünk. Nem kellett a különböző helyeken készített fényképeket elővennünk, hogy lelki szemeink elé idézzük azoknak a férfiaknak, asszonyoknak, fiúknak és leányoknak meleg tekintetét, akikkel végtelenül nagy örömeinkre találkozhattunk. Újra meg újra átéreztük és átéltük azokat a szívből fakadt öleléseket, amelyeket egymással válthattunk.

Feleségem újra meg újra meghatottan emlékezik arra a nagyszerű érzésre, ami őt a magyarszováti hegyen épült templomban megragadta, amikor én a gyülekezetnek a szószékről az evangéliumot hirdettem. Megrendülten értesültünk arról, hogy a buzgó falusi gyülekezet tagjainak egy jó része azon a hétköznapi estén a mezőről egyenesen Isten házába jött, hogy jelenlétével minket megtiszteljen és áhítatos lélekkel hallgassa az ajkaimról feléjük hangzó evangéliumi örömmüzenetet. Egy asszony istentisztelet egész ideje alatt feleségem kezeit szorongatta, könnyek között hallgatva a szeretet, békesség és reménység evangéliumi szavait. Feleségem nem beszélt magyarul, az asszony nem beszélt angolul, de áthatolt, szavakon és nyelveken túl egy kimondhatatlan, áldott közösségi érzés. Feleségemet a legmagasabb és legszentebb vallásos hangulat ragadta meg. Nyilvánvalóvá lett, hogy az Isten országa bennünk, közöttünk van és hogy azt időnként nem is kell keresnünk. Mert amikor szívünk valóban megnyílik a hit és szeretet isteni ajándékának a befogadására, mélyen, őszintén, valóságosan megtapasztaljuk az egymáshoz, egy áldott lelki közösséghez való tartozásunk áldott valóságát, azt, hogy mi mindnyájan egy testnek vagyunk a tagjai.

Feleségemmel együtt már akkor tudtuk, hogy Erdélybe újra visszatérünk, mihelyt az lehetségessé válik, különösképpen akkor, amikor az éter hullámain keresztül annyi mindent láttunk, hallottunk és olvastunk a múlt év decemberében végbement, szinte hihetetlennek tűnt romániai forradalomról, amely más kelet-európai országokban és a Szovjetunióban is végbement. Ezek az egyedülálló történelmi események annak nagyszerű bizonyosságai, hogy az emberiség életében az emberi lélek és szellem előbb vagy utóbb mindig diadalmaskodik.

Újra bizonyossá vált, hogy a lélektelen, kegyetlen politikai rendszerek előbb vagy utóbb megsemmisülnek; hogy az elnyomásnak és kegyetlenségnek egyszer meg kell szünnie; hogy a jónak a rossz felett győznie kell; hogy el kell jönnie annak az időnek, amikor a világot a szeretet és békesség szelleme újjá fogja teremteni. Ez pedig kizárólag rajtunk, embereken múlik.

És íme, ismét itt vagyunk közöttetek. Ez az én harmadik erdélyi látogatásom, a feleségemé a második. És szavakban megfelelő módon **ki** nem fejezhető az az érzés, az az örömteli, mámoros hangulat és a meg-

hatódottságnak az a mélysége, amely minket fogva tart. Még ha képes is volnék a ti anyanyelveteken beszélni, amit megtenni sajnos nem tudok, nem hiszem, hogy találhatnék szavakat a magyar nyelv szótárában, amely legbensőbb érzéseinknek megfelelő módon kifejezést tudna adni. De úgy érzem, hogy a szív beszéde, amelyetől nem függnék a kimondott szavak, tekintetünkéből kisugárzik felétek.

És végül egy személyes vonatkozást szeretnék még elmondani. Amióta feleségemmel együtt veletek, erdélyi unitáriusokkal 1987-ben együtt voltunk, először váltunk nagyszülőkké. Unokánk, Sámuel húsz hónapos és az ő jövetele életünknek az eddiginél mélyebb éretelmet adott. Amiképpen el tudjátok képzelni, hogy mennyire szeretjük őt és rajongunk érte, az ő születése is pontosan 2 hónappal a romániai forradalom után, segített minket abban, hogy a világ szebb, békésebb, áldottabb jövőjének a képét lélekben megrajzoljuk és gondolatban átéljük azt a valódi családi, emberi kapcsolatot, amely minket a világ minden emberével egybeköt.

Feleségemmel együtt gyakran idézzük a nagy észak-amerikai unitárius költőnek, tanítónak és lelkésznek, Sophia Lyonnak szavait:

„Minden éjszaka, amikor gyermek születik, szent éjszaka,
Az éneklésnek ideje, az imádkozásnak ideje,

Mert az új teremtményben az ég és a föld kapcsolódott egygyé.“

Valóban. Minden pillanat, amikor gyermek születik, a szentség áldott pillanata. Minden gyermek a szeretet és reménység jelképe, az ég és a föld együttes üzenete, csodálatos ajándéka annak a valóságnak, amit Pál apostol így fejezett ki: mi mind egy test vagyunk; mi mind egymáshoz tartozunk.

Ti és mi, mindannyian soha ne szűnjünk meg prófétái, misszionáriusai, szószólói lenni a szeretet és megértés, az igazság és szeretet világa építésének. Legyenek gyermekeink és unokáink az ősi gazdag örökség boldog továbbhordozói. Mi magunk, kivétel nélkül mindannyian hordozzuk drága eszményét annak, amivé válnunk kell. A gondviselő egy Isten ebben a nemes törekvésünkben legyen, maradjon velünk. Irányítsa lépteinket, áldja és szentelje meg életünket. Ámen.

SIMÉN DOMOKOS

LÉGY KENYÉR!

1Móz 3,17b,19

A teremtés-elbeszélés záró jelenete az emberré minősítés nyitánya is. A kemény szavak büntetésként kopognak. Ádám és Éva bűne miatt Isten kiűzi őket a jólét terített paradicsomából és szétszórja a föld termékeny és terméketlen kenyérkeresetére. „Fáradságos munkával élj belőle... Orcád veritékével egyed a te kenyeredet.“ Másként mondva, rá-